

Alergické choroby & odklad očkovania

Miloš Jeseňák

Centrum pre očkovanie rizikových detí a dorastu KDaD JLF UK a UN Martin

Vyhlásenie o potenciálnom konflikte záujmu:

Spolupráca s farmaceutickými firmami:

- **Člen Advisory board:** Novartis s.r.o.; GlaxoSmithKline s.r.o.; Merck Sharp & Dohme s.r.o.; Baxalta s.ro.; Nutricia s.r.o.
- **Medicínsky konzultant:** Novartis s.r.o.; GlaxoSmithKline s.r.o.; Baxalta s.ro.; Merck Sharp&Dohme s.r.o.; Nutricia s.r.o.; Imunoglukan s.r.o.; CSL Behring s.r.o.; Imuna Pharma s.r.o.; Nestlé s.r.o.
- **Spolupráca na výskumných úlohách/štúdiách:** Novartis s.r.o.; GlaxoSmithKline s.r.o.; Octapharma s.r.o.; Imunoglukan s.r.o.; Shire s.r.o., Baxalta s.r.o.
- **Iná spolupráca (prednášky, články):** Novartis s.r.o.; GlaxoSmithKline s.r.o.; Nutricia s.r.o.; Merck Sharp&Dohme s.r.o.; Baxalta s.ro.; Imunoglukan s.r.o.; CSL Behring s.r.o.; Imuna Pharma s.r.o.; Nestlé s.r.o.; Shire s.r.o.; S&D Pharma s.r.o.; Vivax s.ro.; Mundipharma s.r.o.; ALK-Abello s.r.o.; Stallergenes s.r.o.; CSL Behring s.r.o.; Hero s.r.o.; Nestlé s.r.o.; Abbvie s.ro.; Imuna Pharma s.r.o.; SOBI s.r.o.; Krka s.r.o.; Wörvag Pharma; Angelini CSC Pharmaceuticals s.r.o.; Medindex s.r.o.
Príjem peňažného alebo nepeňažného plnenia v príslušnom kalendárnom roku

Táto prednáška NEBOLA podporená žiadnou farmaceutickou spoločnosťou.

Účelom prednášky nie je reklama liekov.

Jej účelom je výlučne zdieľanie výsledkov klinických štúdií, výmena skúseností z klinickej praxe a podpora odbornej medicínskej diskusie.

Alergické choroby

& odklad očkovania

Anafylaxia po prvej dávke dane vakcíny

KI pre očkovanie tou istou vakcínou

Potrebný presný opis udalosti

Rozlíšenie vazovagálnej synkopy

Závažná alergia na zložku vakcíny

Často rozpor medzi SPC a realitou

Racionálna realizácia testov (šIgE, BAT)

Racionálna interpretácia testov

Akútna exacerbácia alergického ochorenia

Odklad do stabilného obdobia

Vplyv podávanej liečby (napr. kortikoidy)

Neodkladať do nekonečna...

Anafylaxia definícia

Akútny vznik príznakov (minúty až hodiny) s postihnutím kože, slizníc alebo oboch (pruritus, urtikária, angioedém pier a jazyka, exantém) + 1 z nasledujúcich:

Respiračné príznaky (dyspnoe, bronchospazmus, hypoxia, stridor)

Kardiovaskulárne príznaky (hypotenzia, synkopa)

2 alebo viac z nasledujúcich príznakov vznikajúcich rýchlo (minúty až hodiny) po expozícii známemu alergénu pre toho-ktorého pacienta:

Respiračné príznaky (dyspnoe, bronchospazmus, hypoxia, stridor)

Kardiovaskulárne príznaky (hypotenzia, synkopa)

Postihnutie kože alebo slizníc (pruritus, urtikária, opuch, erytém, exantém)

Perzistujúce GIT príznaky (krčovité bolesti brucha, emesis)

Hypotenzia vznikajúca rýchlo (minúty až hodiny) po expozícii známemu alergénu pre toho-ktorého pacienta

Očkovanie v špeciálnych situáciách

Opatrnosť

Prítomné riziko vzniku závažných vedľajších príhod alebo narušenia tvorby efektívnej imunitnej obrany po očkovaní

Kontraindikácia

Stav, kedy sa u očkovaného jedinca nemôže aplikovať daná vakcína, pretože hrozí riziko závažných vedľajších príhod vedúcich k trvalým následkom alebo stavom ohrozujúcim život

Trvalá alebo dočasná

Odporúčané očkovanie

↑ benefit očkovania danou vakcínou pre reálne riziko komplikovaného priebehu infekčného ochorenia

Očkovanie

Chronicky chorý pacient

Potrebný
vysoko individuálny
prístup

Zváženia pomeru
risk/benefit

Charakter
ochorenia a aplikovaná
liečba

Pridružené ochorenia

Spolupráca s ošetrojúcim
špecialistom

Očkovanie

& alergické choroby

Očkovanie **NIE JE**
zodpovedné za
nárast alergií

Očkovanie **JE** dôležitou
súčasťou manažmentu

Jediná univerzálna
kontraindikácia:
anafylaxia po
predchádzajúcej dávke danej
vakcíny
(výskyt **0,65 – 1:1 000 000** podaní)

Očkovanie **nie je príčinou**
exacerbácie alergií
(prechodné zhoršenie ekzému možné)

Počas stabilnej fázy
ochorenia a nie počas
exacerbácie

Odporúčané očkovania:
chrípka, pneumokoky a
čierny kašeľ
(pri ekzéme varicela)

Anafylaxia po PNC: 1-5:10 000

Anafylaxia po cefalosporínoch: 0,2:10 000

**Anafylaxia po cefalosporínoch u PNC-alergických
pacientoch: 1:1000**

Anafylaxia pri celkovej anestézii: 1:5 000-13 000

Len 10 % detí

**s anamnézou systémovej
alergickej reakcie
reagovalo pri reexpozícii
(dominancia pseudoalergických a zápalových reakcií)**

Alergia na vajce & MMR

„pseudo“ vs. reálne kontraindikácie

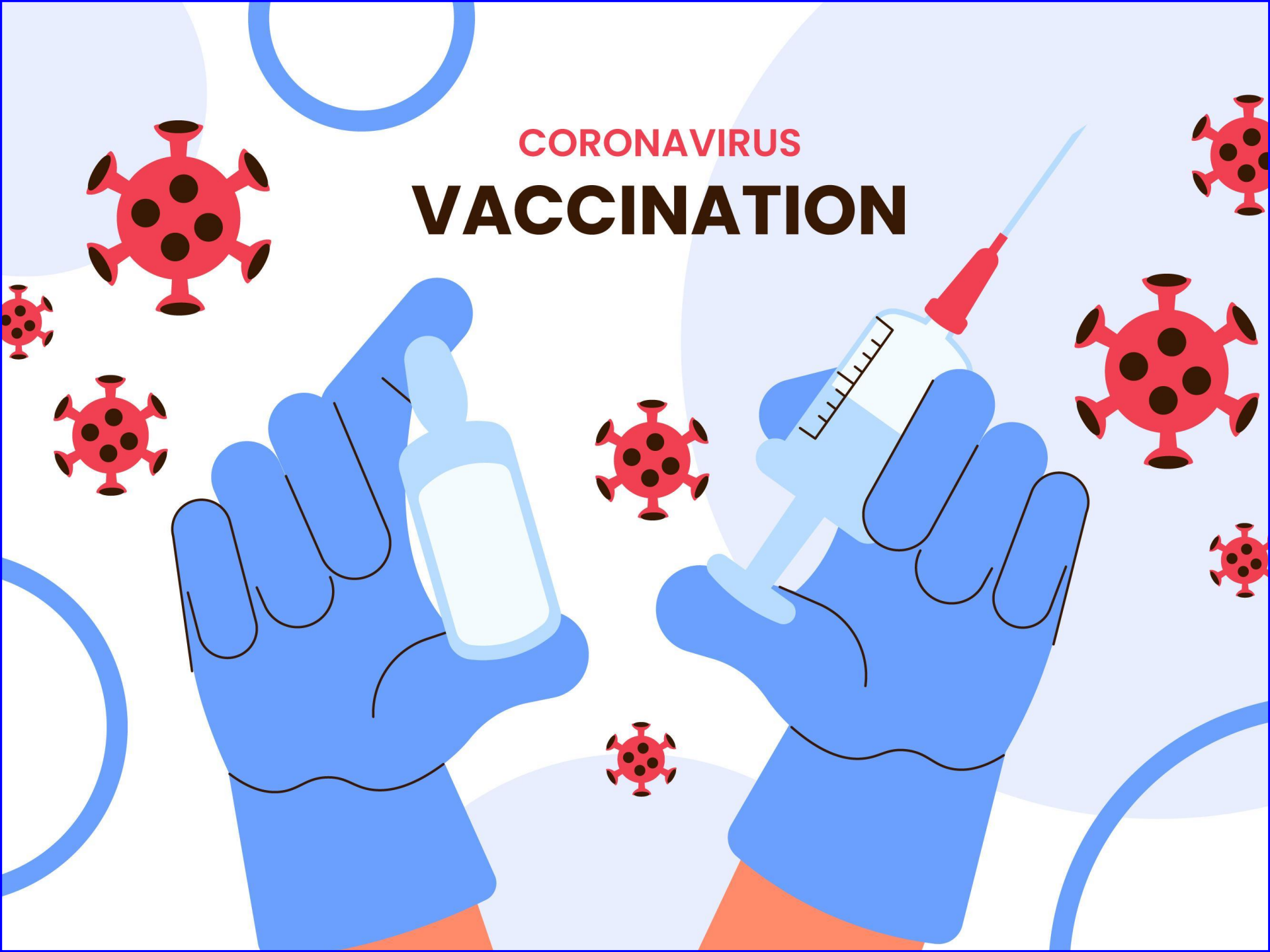
MMR vakcína
(+ vakcíny proti varicelle, KME)
je
BEZPEČNÁ

Vakcíny
proti chrípke
sú
BEZPEČNÉ

Aj u
najzávažnejších
foriem alergie
na vajce
(anafylaxia)

SPC vakcín
(MMR)
→ **opatrnosť** a
očkovanie v zariadení
pripravenom
na anafylaxiu

CORONAVIRUS
VACCINATION

Bronchiálna astma/alergie

a COVID-19

Nízke zastúpenie
astmatikov v kohortách
COVID-19 pacientov

↓ expresia ACE2 v DC alergikov
(Kompenzačne ↑ expresia TMPRSS2)

Možná ochranná funkcia
eozinofilného zápalu?
(CAVE! Negatívna úloha CD62L⁺ EOS???)

Niektoré aspekty T2
zápalu ako ochranný
faktor (IL-4, IL-13 a i.)

IKS znižujú expresiu ACE2 a
TMPRSS2 v DC astmatika

Rozdiely podľa fenotypu AB
(non-T2-astma – s účasťou TH1 a TH17 –
riziko ťažkej formy Covid-19)

Bez zvýšeného rizika
hospitalizácie pre Covid-19

Rozdiely medzi AB a CHOCHP
(obe nezvyšujú riziko úmrtí)

Halpin DMG. et al. Lancet Respir Med 2020 • Carli G. et al. Allergy 2020 • Avdeev S. et al. Allergy 2020 • Jackson DJ. et al. JACI 2020

Jimenez-Saiz R. et al. JACI 2020 • Dhawale VS. et al. Toxicol Appl Pharmacol 2016 • Roisman GL. et al. JACI 1999 • Chhiba KD. et al. J Allergy Clin Immunol 2020

Peters MC. et al. Am J Respir Crit Care Med 2020 • Liu S. et al. Clin Rev Allergy Immunol 2020 • Jesenak M. et al. Allergy 2020 • Song J. et al. Allergy 2021

Riggioni C. et al. Allergy 2020 • Rodriguez L. et al. Cell Rep Med 2020 • Lipworth B. et al. J Allergy Clin Immunol Pract 2021 • Shosh S. et al. Int Immunopharmacol 2021

Johnston SL. Allergy 2020 • Skevaki C. et al. J Allergy Clin Immunol 2020 • Wang Y. et al. Clin Exp Allergy 2020 • Green I. et al. J Allergy Clin Immunol Pract 2021

Zhu Z. et al. J Allergy Clin Immunol 2021 • Mendes NF. et al. Allergy Asthma Clin Immunol 2021 • Munoz X. et al. ERH Open Res 2021 • Calmes D. et al. JACI Pract 2021

Liečba bronchiálnej astmy

a COVID-19

Chronická anti-astmatická
liečba vo všeobecnosti
nezvyšuje riziko Covid-19
(± systémové kortikoidy)

Možný ochranný efekt
napr. IKS alebo
vybraných biologík na
ťažký priebeh Covid-19

IKS znižujú expresiu ACE2 a
TMPRSS2 v DC astmatika

Možný liečebný účinok IKS
pri Covid-19
(↓ rizika hospitalizácie a UPV)

Potenciál antileukotriénov
v manažmente akútnej aj
post-kovidovej fázy
pľúcnych zmien

Modulácia TH2 zápalu s
obnovením protivírusových
účinkov

Očkovanie proti Covid-19

Základné kontraindikácie

**Anafylaktická
reakcia po
prvej dávke
danej vakcíny
proti Covid-19**

**Anafylaktická
reakcia na
niektorú zo
zložiek vakcíny
(napr. PEG)**

**Febrilný infekť
(odklad 14 dní)
alebo
nestabilné
chronické
ochorenie**

Vakcíny proti Covid-19 & riziko anafylaktických reakcií

Priemerný výskyt anafylaxie po vakcínach:
1 reakcia na 1 000 000 dávok

mRNA Pfizer/BioNtech:
10 → 5,4 na 1 000 000 dávok

mRNA Moderna:
2,5 → 2,1 na 1 000 000 dávok

Susp. alergény:
PEG a Polysorbát-80

Väčšina reakcií do 15
min od očkovania

Možnosť pseudoalergických reakcií
(tzv. CARPA – complement activation-related pseudoallergy)

Alergické ochorenia & očkovanie proti Covid-19

Bežné alergické ochorenia **nie sú KI** pre očkovanie proti Covid-19

Vakcíny proti Covid-19 **neobsahujú latex, ATB či potravinové antigény**

Podobne sa **neodporúča** ani premedikácia **kortikoidom**

Lieková hypersenzitivita nie je vo všeobecnosti

KI pre očkovanie proti Covid-19
(s výnimkou precitlivelosti na niektoré zložky – PEG a i.)

Paušálna premedikácia antihistaminikom sa

NEODPORÚČA

(možno použiť pri predchádzajúcej kožnej alergickej reakcii)

**Nesprávne vyhodnotenie
stavu a liečby
môže viesť
k falošnej kontraindikácii
a ohrozeniu
pacienta infekciou
(COVID-19 aj iné)**

MYTHS

FACTS

An axe with a dark, weathered metal head and a light-colored wooden handle lies on a bed of green grass and numerous white wood shavings. The shavings are scattered across the grass, suggesting recent woodwork. The axe is positioned diagonally, with the head pointing towards the upper left and the handle extending towards the lower right.

„DVAKRÁT MERAJ
A RAZ STRIHAJ!“

EDICE AESKULAP

Miloš Jeseňák, Ingrid Urbančíková
a kolektív

Očkovanie v špeciálnych situáciách

2., prepracované
a rozšírené vydanie

ČESKÁ VAKCINOLOGICKÁ
SPOLEČNOST ČLS JEP

Neonatologická sekcia
Slovenskej pediatričkej
spoločnosti

PEANUTS.

MY SON IS DEATHLY ALLERGIC.
I CAN'T HAVE SOME OTHER
CHILD BRINGING THESE
TO SCHOOL AND RISKING
MY SON'S HEALTH.

PLAIN NUTS.

I DON'T CARE IF MY KID
GETS YOUR KID SICK.
AIN'T NOBODY VACCINATING
MY CHILD.

